

Universitatea Alexandru Ioan Cuza Iași

Facultatea de Istorie

Monumente de arhitectură seculară și ecleziastică în Europa Apuseană

(sec. VIII-XVI)

Titulari curs/seminar: prof. univ. dr. Alexandru-Florin Platon, conf. univ. dr. Laurențiu Rădvan

Specializarea: master Patrimoni

An de studiu, semestru: I/2

Nr. de ore de curs: 2, nr. de ore de seminar: 2

Obiectivele cursului: Acest curs își propune explorarea moștenirii artistice a evului mediu, luând în discuție în primul rând monumentele din Europa Apuseană, între secolele VIII și XVI. Vor fi abordate atât aspecte teoretice, ce urmăresc înțelegerea de către studenți a importanței actului de construcție în epoca medievală și a semnificațiilor acestuia, cât și aspecte practice, prin analiza selectivă a unor monumente reprezentative pentru arhitectura medievală. Cursurile și seminariile vor ține cont în primul rând de principalele stiluri medievale, romanic și gotic, fără a neglija stilurile de tranziție dintre antichitate și evul mediu sau dintre epoca medievală și cea modernă. Vom încerca să demonstrăm că arta a fost un element complex și formativ pentru societățile și culturile, atât seculare, cât și religioase din perioada pe care o avem în atenție.

Metode de predare: prelegere, studii de caz

Mod de evaluare: evaluare pe parcurs (70%), examen final (30%)

Tematica cursului:

1. Introducere, izvoare, epoca, cronologie
2. Arhitectura post-romană (Italia ostrogotă, Spania vizigotă, Galia merovingiană)

3. Arhitectura carolingiană
4. Arhitectura ottoniană și pre-romanică
- 5-6. Arhitectura romanică; monumente eclesiastice
7. Arhitectura romanică; monumente laice
8. Relicve, pelerinaj și monasticism în Europa romanică
9. Modelul de la St. Denis. Goticul timpuriu în Franța
10. Arhitectura gotică – catedrala
11. Artele minore medievale
12. Artele decorative
- 13-14. Artă și „renaștere” în Occidentul medieval

Tematica seminarului: Italia și Spania; Franța; Anglia; Germania; Nordul Europei

Bibliografie

- Focillon, Henri, *Arta Occidentului*, București, 1974.
- Drimba, Ovidiu, *Istoria culturii și civilizației*, vol. III, București, 1990.
- *Istoria artei*, ed. de Albert Chatelet ș. a., București, Univers Enciclopedic, 2006.
- Faure, Elie, *Istoria artei, arta medievală*, București, Meridiane, 1988.
- Virgil Vătășianu, *Istoria artei europene*, vol. I, *Epoca medie*; vol. II, *Arta din perioada Renașterii*, București, 1972.
- Pacaut, Marcel, Rossiaud, Jacques, *Epoca romanică*, București, 1982.
- R. G. Calkins, *Medieval Architecture in Western Europe From A.D. 300 to 1500*, Oxford University Press, 1998.
- Nickel, Heinrich L., Jaffa, Alisa, *Medieval Architecture in Eastern Europe*, Holmes and Meier, 1981.
- Scutz, Herbert, *The Carolingians in Central Europe, Their Arts and Architecture: a Cultural History of Central Europe, 750-900*, Brill, 2004.
- Backman. Clifford R., *The Worlds of Medieval Europe*, Oxford University Press, 2003.
- Calkins, Robert, *Monuments of Medieval Art*, Ithaca, Cornell University Press, 1989.

- Radding, Charles M., Clarck, William, *Medieval Architecture, Medieval Learning: Builders and Masters in the Age of Romanesque and Gothic*, New Haven, Londra, Yale University Press, 1992.
- Clapham, A. W., *Romanesque Architecture in Western Europe*, Londra, Longman, 1950.
- Dodds, Jerrilyn D., *Al Andaluz: The Art of Islamic Spain*, New York, The Metropolitan Museum of Art, 1992.
- Bony, J., *French Gothic Architecture of the 12th and 13th Centuries*, Berkeley, University of California Press, 1983.
- Dieter, Kimpel, Suckale, Robert, *L' Architecture gothique en France, 1130-1270*, Paris, Flammarion, 1990.
- Lavedan, Pierre, *L'urbanisme au moyen age*, Geneva, Droz, 1974
- Coldstream, Nicola, *Masons and Sculptors, Medieval Craftsmen*. Toronto and Buffalo, University of Toronto Press, 1991
- Decker, Heinrich, *Romanesque Art in Italy*, New York, Harry N. Abrams, 1960
- Brown R. A., *English Medieval Castles*, London, 1954
- Heitz, Carol, *L'architecture religieuse carolingienne*, Picard, 1980.
- Baum, Julius, Schmidt-Glassner, Helga, *German Cathedrals*, New York, Vanguard Press, 1956.
- Curinschi-Vorona, Gh., *Introducere în arhitectura comparată*, București, 1991.
- Idem, *Istoria universală a arhitecturii ilustrată*, I-III, București, 1976-1986.
- Bednorz, Achim; Toman, Rolf, *Romanesque. Architecture*, Koln, 1997.
- Barral i Altet, Xavier, *The Romanesque. Towns, Cathedrals and Monasteries*, Koln, 1998.
- Debicki, Jacek. ș.a., *Istoria artei. Pictură, sculptură, arhitectură*, București, 2000.
- Vlăduțescu, Gh., *Filosofia primelor secole creștine*, București, 1995.
- Paul, Jacques, *Biserica și cultura în Occident*, vol. I, București, 1996.
- Căzan, Florentina, *Renașterea carolingiană*, in *SAI*, XXXV-XXXVI (1977).
- Cornea, Andrei, *Mentalități culturale și forme artistice în epoca romano-bizantină (300-800)*, București, 1984.
- Duby, Georges, *Arta și societatea. 980-1420*, vol. I, II, București, 1987.

Resurse pe web:

- Arhitectura medievală din Europa: http://www.romanes.com/index_en.html
- Arhitectura romanică:
<http://legacy.earlham.edu/~vanbma/20th%20century/images/surveydaytwenty.htm>
- Arhitectura romanică din Spania:
  1. <http://www.romanicozamorano.com/>
- Arhitectura romanică din Franța:
  1. http://www.bc.edu/bc_org/avp/cas/fnart/arch/romanesque_arch.html
  2. <http://www.medart.pitt.edu/image/France/mainfran.html>
- Arhitectura medievală din Anglia:
  1. <http://www.medievalarchitecture.net/>
  2. <http://www.medart.pitt.edu/image/England/maineng.html>